

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної роботи

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«ТЕОРІЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»

підготовки здобувач першого (бакалаврського)

рівня вищої освіти

спеціальності 232 Соціальне забезпечення

за освітньо-професійною програмою «Соціальне забезпечення»

мова навчання українська

Слов'янськ – 2021 р.

Розробник:

Коношенко С.В., доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри соціальної роботи ДВНЗ «ДДПУ»

Рецензенти:

Панасенко Е.А., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології ДВНЗ «ДДПУ»

Трубник І. В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи ДВНЗ «ДДПУ»

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри соціальної роботи

Протокол № 1 від 27 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

С.В. Коношенко

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«30» серпня 2021 р., протокол № 1

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТЕОРІЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»

Кількість кредитів	8
Рік підготовки, семестр	3 5-6
Компонент освітньої програми	обов'язковий
Викладач	Коношенко С.В.–професор кафедри соціальної роботи, доктор педагогічних наук, доцент
Контактна інформація	Konoshenko.sergey777@gmail.com
Консультації	кожний четвер місяця, 14.00. – 15.00.
Анотація навчальної дисципліни	<i>об'єкт вивчення</i> – організація соціального забезпечення населення <i>предмет вивчення</i> – сучасні тенденції розвитку соціальної роботи та соціального забезпечення; напрями соціальної допомоги різним категоріями клієнтів в Україні; модернізація технологій надання соціальних послуг населенню; організація процесу соціального забезпечення в установах і службах територіальної громади; теоретичні основи та практичні способи професійної діяльності майбутнього інспектора соціальної допомоги.
Опис навчальної дисципліни	<i>Мета навчальної дисципліни:</i> ознайомлення здобувачів вищої освіти з теоретичними основами соціального забезпечення, специфікою його реалізації в різних відомствах, службах, установах і стосовно різних категорій населення та цільових груп.

Програмні компетентності:

Загальні компетентності (ЗК):

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (за ЗК 3 ОП).

Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (за ЗК 5 ОП) .

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (за ЗК 9 ОП)

Фахові компетентності (ФК):

Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення (за ФК 2 ОП).

Здатність до організації та управління процесами в соціальному забезпеченні (за ФК 12 ОП).

Знання і розуміння історії, теорії і технологій соціального забезпечення населення (за ФК 18 ОП).

Ключові слова: соціальна робота, соціальне забезпечення, клієнт, соціальна допомога, соціальний захист, соціальна реабілітація, соціальна профілактика, соціальні інститути.

Очікувані результати навчання:

Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення.

Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення.

Використовувати базові знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення.

Застосовувати засоби соціально-правової політики в сфері соціального захисту, базові знання з юриспруденції та законодавства України в галузі соціального забезпечення.

Визначати соціальні і соціально-педагогічні проблеми та потреби і

	<p>причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення.</p> <p>Використовування базові знання з історії, теорії та технологій соціального забезпечення у наданні соціальних послуг населенню.</p> <p><i>Навчально-методичні матеріали:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Значення змін у соціальній допомозі / За ред. С.Шардлоу К., 2018. 142 с. 2. Баранник, Лілія Борисівна. Соціальний захист громадян: навч. посіб. / Л. Б. Баранник, Т. В. Корягіна ; Ун-т мит. справи та фінансів. - Вид. 3-тє, допов. і перероб. - Дніпро : Ун-т мит. справи та фінансів, 2020. - 271 с. 3. Теорія соціального забезпечення : Курс лекцій / Укладач Коношенко С.В. Слов'янськ : Видавництво Б.І. Маторіна, 2021. 31 с. <p><i>Ресурси:</i></p> <p>– дистанційний курс „Теорія соціального забезпечення” (http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=421);</p> <p>мультимедійна апаратура, екран, проектор; бібліотечні фонди.</p>
Теми	<p><i>Програма навчальної дисципліни містить такі теми:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретичні основи соціального забезпечення. 2. Модель фахівця соціального забезпечення. 3. Сфери призначення і застосування соціального забезпечення. 4. Методи соціального забезпечення. 5. Соціальні технології. 6. Види соціального забезпечення населення. 7. Соціальне забезпечення різних категорій клієнтів. 8. Соціальне забезпечення різних цільових груп.
Методичні поради для викладачів	<p><i>Методи навчання:</i> словесний метод (розповідь, пояснення, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод демонстрацій); метод проблемного</p>

«Як навчати?»	викладення матеріалу; кейс-метод; створення ситуацій зацікавленості, метод цікавих аналогій; метод проєктів.
Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»	<i>Види роботи здобувачів</i> (реферат, есе, доповідь, кросворд, розробка тесту, доповідь, презентації та виступи на наукових заходах, захист лабораторних і практичних робіт, розробка і проведення соціально-педагогічного заходу, соціальна реклама).
Оцінювання	<p><i>Види, методи та форми контролю.</i></p> <p>Види: поточний контроль, підсумковий контроль, семестровий контроль (істити у 5 і 6 семестрах).</p> <p>Методи: перевірка самостійної роботи, усне опитування.</p> <p>Форми: індивідуальна та фронтальна перевірка.</p> <p>Організаційні процедури та порядок виявлення якості засвоєння навчального матеріалу, рівня відповідності отриманих знань, умінь і навичок здобутій кваліфікації в межах освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про контрольні заходи у „ДДПУ”</p> <p>(http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf)</p> <p>Оцінювання результатів навчання студентів у процесі <i>лекційного заняття</i> виставляється за такими критеріями: присутність здобувача на лекції (0,5 балів), складання її конспекту та активна участь у процесі лекції (0,5 балів).</p> <p>Відповідь на <i>практичному занятті</i> оцінюється за наступними критеріями:</p> <p>4 бали - здобувач у повному обсязі опрацював програмний матеріал, основну і додаткову літературу, має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями у вирішенні завдань, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконувати інших, здатний презентувати власне розуміння питання.</p>

3 бали - здобувач володіє навчальним матеріалом, формулює нескладні висновки, може узагальнювати набуті знання і частково застосовувати їх у вирішенні завдань, аргументація на достатньому рівні.

1-2 бали - здобувач загалом самотійно відтворює програмний матеріал, може дати стисло характеристику питання, але у викладеному матеріалі є істотні прогалини, є певні неточності як у відтворенні матеріалу, так і у висновках, аргументація низька, використання набутих знань у вирішенні завдань на низькому рівні.

У 5 семестрі самотійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється у 51 б. (денна форма навчання) та 84 б. (заочна форма навчання). У 6 семестрі самотійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється у 32 б. (денна форма навчання) та 78 б. (заочна форма навчання).

Результати поточного контролю рівня знань студентів очної та заочної форм навчання (кількість отриманих балів) обов'язково доводяться викладачем у наприкінці кожного заняття до відома всіх студентів і виставляються в «Журналі обліку поточної успішності та відвідування занять» та є підставою для одержання допуску до підсумкового контролю.

Вимоги:

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у студентів/-ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття студентам та студенткам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора /-ки – це абсолютно нормально.

На практичних заняттях бажана активна участь здобувачів вищої

освіти під час обговорення в аудиторії, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливність та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів/-ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Кафедра соціальної роботи підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, затверджені в ДДПУ (для оцінювання іспиту):

Результатипідсумкових форм контролю оцінюються: за національноюп'ятибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», «неприйнятно») і за 100-бальною

шкалою.

Допуск до підсумкового контролю з навчальної дисципліни становить 60 балів, визначається як сумарна мінімальна кількість балів, яку має набрати здобувач вищої освіти для отримання позитивної оцінки «задовільно», крок шкали – 1. При цьому межа незадовільного навчання становить 59 балів.

**Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із
розподілом за темами за результатами поточного контролю
(денна форма навчання)**

5 семестр

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	2	1	8	2	12	2
Т 2	1	0,5	12	3	12	2
Т 3	1	0,5	8	2	12	2
Т 4	1	0,5	16	4	15	3
Разом	5	2,5	44	11	51	9

**Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із
розподілом за темами за результатами поточного контролю
(заочна форма навчання)**

5 семестр

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	1	0,5	4	1	20	2

Т 2	1	0,5	4	1	20	2
Т 3	1	0,5	-	-	20	2
Т 4	1	0,5	4	1	24	3
Разом	4	2	12	3	84	9

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денна форма навчання)

6 семестр

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 5	2	1	16	4	8	1
Т 6	2	1	8	2	8	1
Т 7	2	1	16	4	8	1
Т 8	2	1	20	5	8	1
Разом	8	4	60	15	32	4

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (заочна форма навчання)

6 семестр

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min

	Т 5	1	0,5	4	1	18	2
	Т 6	1	0,5	4	1	10	2
	Т 7	1	0,5	4	1	10	2
	Т 8	2	1	4	1	20	3
	Разом	6	3	16	4	78	11
Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»	Вивчення дисципліни дає: вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення; навички використовувати базові знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення; компетентності застосовувати засоби соціально-правової політики в сфері соціального захисту, базові знання з юриспруденції та законодавства України в галузі соціального забезпечення.						

Коношенко С.В. доктор пед. наук, доцент

